

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobce: **D. H. N.**
zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem
se sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1

proti
žalovaná: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 8. 2025, čj. MV-102830-4/SO-2025,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 21. 8. 2025, čj. MV-102830-4/SO-2025, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 27 538,80 Kč do 10 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání žalobce proti usnesení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 9. 5. 2025, č. j. OAM-17045-54/PP-2023, kterým bylo podle § 169r odst. 1 písm. n) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů,

ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zastaveno řízení ve věci žádosti žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie na území České republiky, neboť žalobce se bez vážného důvodu nedostavil k výslechu.

II. Shrnutí žaloby

2. Žalobce ve své žalobě uplatnil tři žalobní námitky. Předně namítá, že správní orgán I. stupně v průběhu řízení porušil jeho procesní práva tím, že neumožnil pověřené zástupkyni žalobce pořízení kopie výsledku provedeného dle § 169l zákona o pobytu cizinců obsaženého na nosiči DVD, a založil tak závažnou překážku, pro kterou se žalobce nemohl dostavit k výslechu. Žalovaná toto pochybení nenapravila.
3. Uvedl, že dne 8. 4. 2025 se zmocněná zástupkyně žalobce T. S. dostavila na pracoviště správního orgánu k nahlížení do spisu. Přinesla si vlastní technické zařízení za účelem pořízení kopie audiovizuálního záznamu výsledku obsaženého na nosiči DVD. Správní orgán I. stupně tento postup odmítl s odkazem na interní předpisy. Žalobce v návaznosti na odepření pořízení kopie z DVD zaslal správnímu orgánu I. stupně omluvu z výsledku. Na tuto omluvu správní orgán I. stupně reagoval sdělením ze dne 16. 4. 2025. Žalobce dále dne 14. 4. 2025 zaslal stížnost proti postupu správního orgánu I. stupně, která byla vyrozuměním správního orgánu ze dne 5. 6. 2025 shledána nedůvodnou. Žalobce namítá, že uvedeným postupem správního orgánu I. stupně bylo porušeno jeho právo na nahlížení do spisu dle § 38 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.
4. Žalobce uvedl, že nezpochybňuje speciální úpravu obsaženou v § 169l odst. 6 zákona o pobytu cizinců, tedy že správní orgán není povinen pořídit kopii daného výsledku na nosiči DVD. Toto ustanovení dle jeho názoru postihuje pouze právo žalobce, aby po správním orgánu úspěšně požadoval vyhotovení této kopie, nikoliv to, aby si tuto kopii pořídil sám. Je to tedy žalobce, kdo pořizuje kopii, nikoliv správní orgán. Má za to, že neumožněním pořízení kopie audiovizuálního záznamu výsledku na nosiči DVD byla významně porušena jeho procesní práva, přičemž toto porušení založilo závažnou překážku, pro kterou se nemohl dostavit k výslechu (a na základě toho bylo řízení zastaveno). K pořizování kopií správního spisu žalobce odkázal na dlouhodobou judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně na rozsudek ze dne 31. 8. 2004, č. j. 6 A 143/2001-151, který se týká výkladu § 23 správního řádu z roku 1967 (zák. č. 71/1967 Sb.) o právech účastníků a jejich zástupců nahlížet do spisů a pořizovat si z nich výpisy.
5. Dále žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2023, č. j. 6 Azs 116/2022 – 43, v němž se soud zabýval aplikací § 169l zákona o pobytu cizinců a judikoval: *„Ustanovení § 169l odst. 1 část věty před středníkem zákona o pobytu cizinců výslovně zdůrazňuje, že použitím videokonferenčního zařízení pro výslech nesmí dojít ke zkrácení práv. Obecná ani zvláštní úprava aplikovatelná na projednávaný případ neposkytuje oporu takové praxi, která vytváří překážky nahlížení do spisu a seznámení s obsahem spisu. Zákonná práva účastníka řízení proto nelze omezit ani nepřímo volbou technického prostředku – nosiče dat, volbou formátu datového formátu či jiným obdobným způsobem. Jakkoliv je volba těchto prostředků na správním orgánu, nemůže být provedena tak, aby omezila výkon práv účastníků. Takový požadavek ostatně nepředstavuje žádnou mimořádnou zátěž správního orgánu. Nelze-li některou část spisu poskytnout účastníkům na nosiči dat (a rovněž např. v datovém formátu apod.) k nahlédnutí na jeho vlastních technických zařízeních (ať již proto, že zákon zakazuje poskytnutí kopie, nebo proto, že účastník takovými prostředky nedisponuje),*

musí potřebné technické prostředky k nahlédnutí všech součástí spisu poskytnout správní orgán.“ Žalobce je přesvědčen, že daná judikatura umožňuje možnost pořízení kopie žalobcem, jelikož to není nikde zákonem zakázáno. Výklad správního orgánu by byl v přímém rozporu s touto judikaturou, jelikož implicitně dovozuje zákaz pořizování kopie vždy, když není správnímu orgánu dána povinnost pořídit kopii na žádost žalobce.

6. Druhá žalobní námitka se týká nesprávně zjištěného skutkového stavu ohledně prošetření společného soužití manželů, které žalobce považuje za nedostatečné. Správní orgán I. stupně vycházel především z výsledku pobytové kontroly, jež převážně obsahuje informace od třetích osob. Nebyly provedeny důkazy svědeckou výpovědí dotčených osob. Je toho názoru, že správní orgán I. stupně hodnověrně neprokázal neexistenci soužití mezi žalobcem a jeho manželkou, čímž zatížil rozhodnutí vadou nezákonnosti.
7. V třetí žalobní námitce žalobce brojí proti nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života. Uvedl, že přestože se v předmětné věci jedná o procesní rozhodnutí (zastavení řízení), jeho dopad je zásadní, protože se jím fakticky ukončuje posuzování jeho žádosti o pobyt. Žalobce je proto přesvědčen, že správní orgán I. stupně měl přihlédnout k dopadům rozhodnutí do rodinného života jeho a manželky. Rovněž měl zohlednit zdravotní stav žalobce po vážných úrazech (pád z motocyklu, pád z lešení). To však správní orgán I. stupně ani žalovaná neučinily a tím zatížily napadené rozhodnutí vadou nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti.
8. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k novému projednání a přiznal žalobci proti žalované náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalované k žalobě

9. Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž se vyjádřila k žalobcem uvedeným námitkám, které jsou shodné s žalobními námitkami.
10. Shrnutí, že žalobce a jeho manželka paní K. N. byli předvoláni k výsledku na den 23. 4. 2025. Předvolání jim bylo doručeno dne 20. 3. 2025, o čemž byl informován i zmocněný zástupce žalobce prostřednictvím datové schránky dne 10. 3. 2025. V tomto předvolání byl žalobce náležitě poučen, že pokud se nedostaví bez vážného důvodu na toto předvolání k výsledku, bude řízení o jeho žádosti zastaveno z důvodu dle § 169r odst. 1 písm. n) zákona o pobytu cizinců.
11. Dne 24. 3. 2025 správní orgán I. stupně obdržel plnou moc, kterou žalobce zplnomocnil k zastupování advokáta Mgr. P. V. (dále jen „zástupce“), který žalobce omluvil z výsledku z důvodu převzetí právního zastoupení a s žádostí o nahlédnutí do spisového materiálu. Dne 8. 4. 2025 bylo správním orgánem I. stupně umožněno na základě substituční plné moci nahlédnout do spisového materiálu paní T. S. Byla informována o tom, že se může s obsahem DVD seznámit a výsledek si přehrát po domluvě na pracovišti v Liberci. Zmocněné zástupkyni nebylo umožněno zkopírování DVD s výsledkem, které je součástí spisu, do jí přineseného notebooku (nebylo jí umožněno vytvořit si vlastní kopii).
12. Dne 17. 4. 2025 správní orgán I. stupně zaslal zástupci sdělení, že nevyhovuje žádosti o změnu termínu výsledku s tím, že stále platí termín výsledku žalobce dne 23. 4. 2025 v 8:30 hodin. Sdělení bylo zástupci doručeno dne 22. 4. 2025 a téhož dne zaslal zástupce správnímu orgánu I. stupně opakovanou žádost o stanovení nového termínu výsledku a omluvu z výsledku s odůvodněním, že mu bylo odepráno právo na pořízení kopie výsledku

za použití videokonferenčního zařízení obsaženém na nosiči dat DVD. Dne 23. 4. 2025 se k výsledku žalobce ani jeho zástupce nedostavili.

13. Žalovaná stejně jako v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla, že správní orgán I. stupně umožnil zmocněné zástupkyni žalobce nahlédnout a seznámit se s veškerými podklady předmětného řízení, včetně možnosti na místě seznámit se i s obsahem výsledku na nosiči dat a přehrát si záznam na zařízení správního orgánu I. stupně, čehož nevyužila. Je toho názoru, že nemůže být k tíži správnímu orgánu I. stupně, že nejsou dodržena všechna procesní práva žalobce, když zmocněná zástupkyně uvedeného práva nevyužila.
14. Žalovaná shrnula, že řízení o žádosti žalobce bylo zastaveno z důvodu jeho nedostatečné součinnosti se správním orgánem I. stupně. Jestliže z důvodů vyskytujících se na straně žalobce nebylo možno zamýšlený výsledek provést, nebylo možno jeho žádost dále posuzovat. Podle § 174a odst. 3 zákona o pobytu cizinců přiměřenost dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán posuzuje pouze v případech, kdy to tento zákon výslovně stanoví. V daném případě nebylo možno přiměřenost dopadů do soukromého a rodinného života žalobce posoudit z důvodu jeho nedostatečné součinnosti. Žalovaná poznamenala, že žalobce může kdykoliv podat opětovně žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu na území, pokud bude odhodlán dostát požadavkům zákona. Ustanovení Evropské úmluvy o lidských právech garantuje právo na rodinný a soukromý život, nelze z ní však dovozovat automatický nárok cizince na získání pobytového oprávnění.
15. Navrhla, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Replika žalobce

16. Žalobce uvedl, že zásadní rozpor mezi ním a žalovanou tkví v právní otázce, zda v předmětné věci správní orgán I. stupně postupoval v souladu s právními předpisy, když dne 8. 4. 2025 na jeho pracovišti v Liberci odmítnul vyhotovení kopie audiovizuálního záznamu výsledku zmocněnou zástupkyní žalobce.
17. Žalobce je přesvědčen, že výklad § 169l odst. 6 zákona o pobytu cizinců učiněný správním orgánem (tj., že neopravňuje účastníka řízení k jednak vyhotovení kopie správním orgánem, jednak k pořízení si vlastní kopie, a to vlastními prostředky a na vlastní technický nosič) není správný a setrvává na žalobním tvrzení, že vyhotovení vlastní kopie uvedeným způsobem nespadá pod výše uvedené ustanovení § 169l odst. 6 zákona o pobytu cizinců, jelikož se nejedná o pořízení kopie správním orgánem.
18. Uvedl, že dle správního orgánu I. stupně je smyslem § 169l odst. 6 zákona o pobytu cizinců především zajištění ochrany osobních údajů osob obsažených ve spise, a dále také zajištění kybernetické bezpečnosti. Žalovaná tyto závěry převzala do odůvodnění svého rozhodnutí.
19. Uvedené domněnky jsou dle žalobce nesprávné. Namítl, že správní orgány i soudy běžně umožňují v případě nahlížení do spisu vyhotovování kopií nahlížejícím. V případě listin se tak nejčastěji děje prostřednictvím pořízení fotografií nahlížejícího, a to prostřednictvím jeho osobní techniky (fotoaparát, mobilní telefon...). Obsahem spisu však i v případě listin můžou nepochybně být dokumenty obsahující nejrůznější projevy osobní povahy (např. písemná korespondence, záznamy konverzací prostřednictvím sociálních sítí, výpisy z bankovních účtů, apod.) Fotografování obsahu spisu by tak účastníkům řízení

v případě uplatnění výkladu, který zastává žalovaná a správní orgán I. stupně, bylo rovněž nutné odepřít.

20. Poukázal na to, že advokát je povinen zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se dozvěděl v souvislosti s výkonem advokacie, tedy nepochybně i o osobních údajích obsažených ve spisu. Touto povinností jsou vázány i osoby, které se s advokátem na výkonu advokacie podílejí (tedy i zmocněnkyně zástupce žalobce, která se nahlížení do spisu účastnila). Neoprávněné šíření audiovizuálního záznamu, jak ho popisuje žalovaná, sice nelze vyloučit, to by však případně mělo být předmětem kárné odpovědnosti zástupce žalobce, a nikoliv namítaným důvodem pro odepření možnosti pořídit si vlastními prostředky kopii záznamu.
21. Stejně tak dle žalobce neobstojí ani argument kybernetické bezpečnosti. Tu lze nepochybně zajistit pomocí přítomnosti pracovníka správního orgánu v místě, kde k vyhotovení kopie nahlízejícím dochází. Bezpečnost spisu nelze zajistit absolutně a dle názoru žalobce tak lze činit pouze prostředky, které nezkracují procesní práva nahlízejícího absolutním způsobem.
22. Postup správního orgánu má žalobce za rozporný s judikaturou Nejvyššího správního soudu, konkrétně jeho rozsudkem ze dne 14. 6. 2023, č. j. 6 Azs 116/2022-43, jak uváděl ve svých podáních i v žalobě. Nelze dle žalobce opominout, že správní orgán v minulosti požadoval, aby si účastník řízení (jeho právní zástupce) přinesl a využil vlastní prostředky pro přehrání předmětného záznamu, přičemž uvedené nepovažoval za narušení bezpečnosti. Aktuální argumentace správního orgánu se žalobci jeví jako účelová a formalistická, která slouží pouze k aprobování nezákonného postupu správního orgánu, nikoliv k přiměřené ochraně bezpečnosti spisového materiálu, právě i s ohledem na předchozí správní praxi.
23. Žalobce nezpochybňuje argument správních orgánů, že žalobci bylo umožněno seznámit se s obsahem spisu, a to formou nahlížení u správního orgánu, kdy si předmětnou nahrávku mohl poslechnout na technice správního orgánu. Namítl však, že v průběhu správního řízení může vyvstat nutnost si záznam, či jeho určitou část poslechnout znovu, ať už za účelem kontroly určitých skutečností, či odstranění rozporů apod. V takovém případě by žalobce byl nucen opětovně zatěžovat zaměstnance správního orgánu objednávkami termínu nahlížení a několikahodinovým poslechem onoho záznamu v sídle správního orgánu. Takovýto postup dle žalobce nelze považovat za přijatelný a v souladu se zásadou dobré správy, zakotvené v § 4 odst. 1 správního řádu.
24. Žalobce shrnul, že namítané porušení procesních práv žalobce ze strany správního orgánu založilo závažnou překážku, pro kterou se nemohl dostavit k výsledku.

V. Jednání

25. Zástupce žalobce shrnul obsah žaloby i repliky a setrval na podané žalobě. Zdůraznil, že pro řádné zastupování žalobce dle zákona o advokacii je mnohdy třeba si záznam poslechnout znovu. Připomněl i časový rámec (poslech na pracovišti žalované v řádu několika hodin) a opětovné zatěžování zaměstnanců správního orgánu. Má za to, že neumožněním pořízení kopie audiovizuálního záznamu výsledku na nosiči DVD byla významně porušena procesní práva žalobce, a toto porušení založilo závažnou překážku, pro kterou se žalobce nemohl dostavit k výsledku. Navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a přiznání náhrady nákladů řízení.

26. Pověřená pracovnice žalované odkázala na vyjádření k žalobě a odůvodnění napadeného rozhodnutí. Zdůraznila, že nemůže jít k tíži správního orgánu, že nejsou dodržována všechna procesní práva účastníka řízení za situace, kdy zástupce žalobce práva přehrání výsledku na DVD nevyužil a trval na pořízení vlastní kopie DVD. Navrhla zamítnutí žaloby, náhradu nákladů řízení neuplatnila.

VI. Posouzení věci krajským soudem

27. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalované, přičemž rozsah přezkumu byl vymezen žalobními body (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). Dospěl k závěru, že **žaloba je důvodná**.
28. V projednávaném případě se jedná o procesní rozhodnutí – zastavení řízení o žádosti žalobce. Skutkový stav věci je podrobně popsán v napadeném rozhodnutí (bod I., strany 2-7). Pro posouzení projednávané věci soud uvádí stručnou rekapitulaci:
29. Žalobce podal dne 27. 11. 2023 správnímu orgánu I. stupně žádost o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie na území České republiky podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Jeho manželkou je K. N., nar. 5. 9. 1994, státní příslušnice České republiky, manželství bylo uzavřeno dne 24. 11. 2023.
30. Dne 18. 12. 2023 a 19. 12. 2023 byly u žalobce provedeny pobytové kontroly. Dne 11. 4. 2024 správní orgán I. stupně provedl výslechy se žalobcem a paní K. N. Výslechy byly provedeny za použití videokonferenčního zařízení, ve spisovém materiálu je založeno DVD. Dne 4. 6. 2024 žalobce doložil plnou moc zástupce Mgr. Š. S.
31. Správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 7. 10. 2024 žádost žalobce o povolení k přechodnému pobytu zamítl podle § 87e odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, neboť se žalobce dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, když účelově uzavřel manželství. Současně mu byla stanovena lhůta k vycestování z území 30 dnů od právní moci rozhodnutí.
32. Žalobce se proti prvostupňovému rozhodnutí odvolal. Žalovaná rozhodnutím ze dne 12. 12. 2024 rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušila a věc mu vrátila k novému projednání. Požadovala po správním orgánu I. stupně aktuální zjištění skutkového stavu - provedení pobytových kontrol v místě pobytu žalobce a v místě pobytu jeho manželky.
33. V následném řízení si správní orgán I. stupně vyžádal pobytové kontroly a předvolal žalobce, aby se dne 23. 4. 2025 dostavil k výsledku a jeho manželka k podání svědecké výpovědi. Policie České republiky provedla dne 3. 3. 2025 a dne 10. 3. 2025 pobytovou kontrolu v místě pobytu žalobce (Nádražní 1115, Turnov) a dne 18. 3. 2025 pobytovou kontrolu na adrese v Českém Krumlově (dřívější bydliště manželky žalobce).
34. Dne 24. 3. 2025 byla správnímu orgánu I. stupně doručena plná moc, kterou žalobce zplnomocnil k zastupování advokáta Mgr. P. V., který žalobce omluvil z výsledku z důvodu převzetí právního zastoupení a požádal o nahlédnutí do spisového materiálu.
35. Dne 8. 4. 2025 bylo správním orgánem I. stupně umožněno na základě substituční plné moci nahlédnout do spisového materiálu paní T. S. Správní orgán I. stupně učinil záznam, ve kterém je uvedeno, že bylo využito práva činit si výpisy ze spisu (pořizovat si kopie). Pověřené zástupkyni nebylo umožněno zkopírování DVD s výsledkem, které je součástí

spisu, do jí přineseného notebooku (nebylo jí umožněno vytvořit si vlastní kopii). Dle uvedeného záznamu však byla informována, že se může s obsahem DVD seznámit a výslech přehrát po domluvě na pracovišti v Liberci.

36. Dne 14. 4. 2025 podal zástupce žalobce stížnost na postup správního orgánu I. stupně podle § 175 správního řádu. Dne 17. 4. 2025 podal zástupce žalobce žádost o stanovení nového termínu výslechu a omluvu z výslechu. Stejného dne správní orgán I. stupně zaslal zástupci žalobce vyrozumění, že žádosti o změnu termínu výslechu nevyhovuje a že stále platí termín výslechu žalobce dne 23. 4. 2025. Vyrozumění bylo zástupci žalobce doručeno dne 22. 4. 2025 a téhož dne zástupce zaslal správnímu orgánu I. stupně opakovanou žádost o stanovení nového termínu výslechu a omluvu z výslechu s odůvodněním, že mu bylo odepřeno právo na pořízení kopie výslechu za použití videokonferenčního zařízení obsazeném na nosiči dat DVD. Opětovně požádal o umožnění nahlédnutí do spisového materiálu, jehož součástí bude umožnění pořízení kopie výslechu za použití videokonferenčního zařízení obsazeném na nosiči dat DVD.
37. Dne 23. 4. 2025 se ke správnímu orgánu I. stupně na základě předvolání nedostavil žalobce, ani jeho manželka.
38. Správní orgán I. stupně poté řízení ve věci žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu usnesením ze dne 9. 5. 2025 zastavil podle § 169r odst. 1 písm. n) zákona o pobytu cizinců z důvodu, že se žalobce bez vážného důvodu nedostavil k výslechu.
39. Stížnost proti postupu správního orgánu I. stupně byla vyrozuměním ze dne 5. 6. 2025 shledána nedůvodnou.
40. Žalovaná žalobou napadeným rozhodnutím odvolání žalobce zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.
41. Právní úprava:
42. Podle § 169j odst. 1 zákona o pobytu cizinců „*Správní orgán může za účelem zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, vyslechnout účastníka řízení*“.
43. Podle § 169l odst. 6 zákona o pobytu cizinců „*O výslechu prováděném za použití videokonferenčního zařízení pořizuje správní orgán zvukový a obrazový záznam, s právem nahlížet do spisu není spojeno právo na to, aby správní orgán pořídil kopii tohoto záznamu. Protokol se neseписuje.*“
44. Podle § 169r odst. 1 písm. n) zákona o pobytu cizinců „*Usnesením se také zastaví řízení o žádosti, jestliže cizinec v řízení o jeho žádosti odmítne vypovídat nebo se bez vážného důvodu nedostaví k výslechu*“.
45. Zásadní spor mezi žalobcem a žalovanou spočívá v interpretaci § 169l odst. 6 zákona o pobytu cizinců. Žalovaná na základě této dikce dovozuje absolutní zákaz pořizování jakékoliv kopie, a to nejen správním orgánem, ale i účastníkem řízení. Naproti tomu žalobce tvrdí, že uvedené ustanovení pouze vylučuje povinnost správního orgánu kopii vyhotovit, nikoliv možnost poříditi kopii vlastním prostředkem při nahlížení do spisu.
46. Právo nahlížení do spisu je upraveno v § 38 správního řádu. Účastník řízení tak má právo nahlížet do spisu, činit si výpisy a kopie, žádat, aby mu správní orgán pořídil kopii spisu nebo jeho části. Judikatura Nejvyššího správního soudu dlouhodobě zakotvuje, že toto právo se nemůže vykládat restriktivně ani formalisticky.

47. Ustanovení § 169l odst. 6 zákona o pobytu cizinců zavádí specifickou úpravu, která je výjimkou z obecného principu, že účastník řízení má plný přístup ke všem částem spisu. Judikatura Nejvyššího správního soudu, konkrétně rozsudek ze dne 14. 6. 2023, č. j. 6 Azs 116/2022 – 43, na který poukázal žalobce, výslovně uvádí, že správní orgán nesmí nepřímo omezit procesní práva volbou datového formátu ani technického prostředku. Jinými slovy - volba nosiče (DVD) nesmí vést k tomu, že účastník řízení nemůže účinně vykonávat svá procesní práva.
48. Text § 169l odst. 6 zákona o pobytu cizinců neobsahuje zákaz pořízení kopie účastníkem, pouze stanoví, že správní orgán není povinen pořídit kopii. Nevylučuje však, aby si účastník „vlastními prostředky“ pořídil kopii v rámci nahlížení do spisu. Tento výklad je dle názoru krajského soudu plně slučitelný s § 38 správního řádu. Žalovaná dovodila opačný závěr, který však z textu zákona nevyplývá.
49. Je třeba vzít v úvahu, že audio-vizuální záznam nahrazuje protokol o výsledku. Efektivní zastupování advokátem, zvláště za situace, kdy došlo k převzetí zastoupení v průběhu správního řízení, vyžaduje možnost opakovaného a pečlivého studia, včetně např. segmentového přehrávání. Lze souhlasit se žalobcem, že odepření pořízení kopie výsledku na vlastní DVD představuje další administrativní překážky (opakované a předem „objednané“ návštěvy úřadu), které vedou k porušení zásady hospodárnosti a rychlosti řízení (§ 6 odst. 2 správního řádu) a dobré správy (§ 4 správního řádu).
50. Krajský soud s ohledem na výše uvedený výklad ustanovení § 169l odst. 6 zákona o pobytu cizinců, podpořený přílepkou judikaturou Nejvyššího správního soudu, shledal důvodnou žalobní námitku, že správní orgán nesmí volbou technického prostředku (nosiče DVD) nepřímo omezit výkon práv účastníka řízení. Pokud zákon výslovně neposkytuje zákaz kopie (což zde nečiní), nelze její pořízení účastníkem v rámci nahlížení do spisu paušálně odepřít. Postačí korigovat způsob pořízení kopie organizačními opatřeními (dohled pracovníka, zápis o nahlížení, poučení, případně technické omezení - např. poskytnutí kopie ve formátu s vodoznakem, zákaz veřejného šíření, apod). Žalovaná namísto toho zvolila nulovou variantu („žádné kopie“), která jde nad rámec zákona. Námitky žalované stran ochrany osobních údajů a kybernetické bezpečnosti nezakládají absolutní zákaz kopírování, odůvodňují toliko použití zmíněných ochranných opatření proti případnému zneužití takového záznamu. Soudu je z jeho úřední činnosti známo, že standardní správní praxe toleruje fotografování listinné části spisu, jež mnohdy obsahuje stejně či více citlivé údaje. Absolutní zákaz pořízení vlastní kopie DVD proto soud považuje za nepřiměřený.
51. Krajský soud uzavírá, že nelze spravedlivě přičítat žalobci k tíži, že se k výsledku nedostavil, pokud mu správní orgán znemožnil předchozí plnohodnotné seznámení se se spisem - pořízení kopie audiovizuálního záznamu, který nahrazuje protokol. Za tohoto stavu nebyla splněna premisa, že šlo o „nedostavení se k výsledku bez vážného důvodu“. Důvod pro zastavení řízení podle § 169r odst. 1 písm. n) zákona o pobytu cizinců tak nebyl dán.
52. Dalšími námitkami (stran společného soužití manželů, nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života) se soud nezabýval meritorně, neboť již shledaná zásadní procesní vada sama o sobě postačuje ke zrušení rozhodnutí a posouzení těchto námitok by bylo předčasné.

VII. Závěr a náklady řízení

53. Krajský soud dospěl k závěru, že podaná žaloba je důvodná, neboť došlo k podstatnému porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Proto napadené rozhodnutí zrušil podle § 78 odst. 1 s. ř. s. z důvodů uvedeného v § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.), v němž žalovaná zajistí, aby žalobci bylo při nahlížení do spisu umožněno pořídit si kopii audiovizuálního záznamu vlastním technickým prostředkem, případně aby mu byla pořízena úřední kopie za podmínek chránících osobní údaje a integritu spisu (protokolace, dohled, poučení o zákazu dalšího šíření). Teprve poté znovu provede procesní úkony (výslech žalobce a jeho manželky, případně dalších osob) a věc meritorně posoudí. V dalším řízení je žalovaná vázána právními názory vyslovenými v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
54. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšný žalobce má právo na náhradu nákladů řízení, proto soud žalované uložil povinnost k jejich náhradě ve výši 27 538,80 Kč, způsobem a ve lhůtě uvedené ve výroku II. tohoto rozsudku. Tato částka se skládá z částky 3 000 Kč za zaplacený soudní poplatek; dále z částky 18 480 Kč za 4 úkony právní služby zástupce žalobce po 4 620 Kč podle § 7, § 9 odst. 5 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů [převzetí a příprava zastoupení - § 11 odst. 1 písm. a), sepis žaloby - § 11 odst. 1 písm. d), sepis repliky dle § 11 odst. 1 písm. d) a účast při jednání soudu dne 26. 2. 2026 - § 11 odst. 1 písm. g)], dále z částky 1 800 Kč za 4 s tím související náhrady hotových výdajů po 450 Kč podle § 13 odst. 1, 4 citované vyhlášky, a z částky 4 258,80 Kč odpovídající 21 % DPH, kterou je advokát podle zvláštního právního předpisu povinen odvést z odměny za zastupování a náhrad, jež byly vyjmenovány (mimo soudního poplatku).

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, který o ní také rozhoduje.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 5. března 2026

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje E. S.